

УДК 94(477)“1920/1930”

*Ігор СОЛЯР***УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ 1914–1923 РОКАХ В
НАЦІОНАЛЬНІЙ ПАМ'ЯТІ ГАЛИЧАН У МІЖВОЄННИЙ
ПЕРІОД ХХ СТОЛІТТЯ.**

Проаналізовано особливості вшанування галичанами у 1920–1930-х рр. історичних подій української революції, зокрема проголошення незалежності УНР І універсалом Центральної Ради та Акту злуки УНР і ЗУНР в Галичині у 1923–1939 рр., виділено оцінки цих історичних актів політичними партіями, громадськими організаціями.

Ключові слова: Українська революція, Галичина, “Діло”, суспільно-політичне життя.

У 1920–1930-х рр. українська громадськість Західної України щороку вшанувала події української революції 1914–1923 рр.: героїчний шлях Українських січових стрільців (УСС), роковини 1-го листопада, трагічного бою під Крутами, героїчної смерті кількох сотень вояків під Базаром та ін. “Всі ці дати, – підкреслювало “Діло”, – знаходять у нас щораз більше розуміння; і сумні вони чи веселі – проте всі вони виконують те найбільше діло, яким є зв’язок минулого з сучасним”. Проте жодна з них не могла рівнятися з датою 22 січня, “бо що може бути більшого над реалізацією національного ідеалу, того ідеалу, що його признають і в своїх працях леліють всі живі, мертві й ненароджені, на Україні і поза нею суцї українці й українки?!¹”.

Незважаючи на конфронтаційний характер взаємин наддніпрянських та галицьких політичних сил, починаючи з 1919 р., ідея державності та соборності, проголошена 22 січня 1918 і 1919 р., була визначальною в суспільно-політичному житті Галичини в міжвоєнний період ХХ ст. Починаючи із 1922 р., в краї започатковано традицію святкувань найважливіших подій української революції. В урочистостях брали участь політичні партії передусім національно-державницького табору (Українська народно-трудова партія (УНТП) (з 1925 р. – Українське національно-демократичне об’єднання (УНДО)), Українська радикальна партія (УРП) (з 1926 р. – Українська соціалістично-радикальна партія (УСРП)), Українська соціал-демократична партія (в 1930-х рр.), національно-культурні та економічні товариства (“Просвіта”, Українське педагогічне товариство “Рідна школа”, “Учительська громада”, “Сільський господар”, “Луг”, “Молода громада”, “Каменярі” та ін.), греко-католицьке духовенство. Особливо урочисту атмосферу створювала присутність на них учасників української революції – політиків і військовиків.

Поза цитуванням історичних актів – ІV універсалу Центральної Ради та Акту злуки, заслуховуванням рефератів, з якими виступали науковці, політики,

¹ Кедрин І. 22.І.1918–22.І.1919 / І. Кедрин // Діло. – 1938. – 23 січня.

журналісти, провідною темою святкувань 22 січня були два питання: “чому українці програли визвольні змагання?”, “Хто винен?”. Вагомий вплив на формування відповіді на ці питання мало становище українців Галичини в міжвоєнній Польщі ХХ ст., події в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (УСРР) (з 1936 р. – Українській Радянській Соціалістичній Республіці (УРСР)), взаємини наддніпрянців і галичан в українських еміграційних осередках.

Метою цієї статті є аналіз формування історичної традиції-пам’яті про українську революцію 1914–1923 рр. в середовищі галицького українства провідним українським часописом “Діло” у 1923–1939 рр. Ця проблема є малодослідженою. У сучасній історичній науці завдяки працям І. Гошуляка², В. Кривошеї³, О. Карпенка⁴, І. Кураса⁵, О. Любовець⁶, М. Панчука та А. Панчука⁷, М. Сеньківа⁸, В. Солдатенка⁹ та ін. передусім охарактеризовано етапи української революції, визначено її особливості, з’ясовано історичне значення проголошення незалежності УНР ІV універсалом Центральної Ради та Акту злуки УНР і ЗУНР. Джерельною базою статті є документи Центрального державного історичного архіву України у м. Львові (ЦДІАУЛ), спогади відомих українських політиків та громадських діячів, матеріали “Діла”.

Відновлене 3 квітня 1923 р. “Діло” підтримувало традицію святкування 22 січня. У 1924 р., в п’яту річницю проголошення Акту злуки, у редакційній статті “Великі роковини” відтворено атмосферу січня 1919 р., а також – надруковано історичні документи про об’єднання українських земель. У статті критично проаналізовано п’ятирічний період після 22 січня 1919 р.: “В реально-позитивному, в політично-державному розумінні мало що лишилося з того акту. Україну поцвертовано, вбиваючи острі граничні палі в живий організм нації. Не досягнуто ні самостійності, ні соборності [...] Такі акти, як умови з Денікіним, варшавська декларація, а опісля варшавський договір з квітня 1920 р., свідоме розторження всіх об’єднуючих починів на еміграції, розклад громадських сил і т.п. і явились запереченням Акту злуки”¹⁰.

Водночас наведено факти, які підтверджували єдність українського народу, його змагань до самостійності та соборності: “Кожний прояв має свідчити про те, що український народ постійно змагає до угрунтування свого національно-політичного “я”. Беззупинна боротьба українського селянства з ворожими окупаціями, жертвування

² Гошуляк І. Тернистий шлях до соборності (від ідеї до акту злуки) / І. Гошуляк. – Київ, 2009. – 467 с.

³ Гошуляк І. Соборність України: від зародження ідеї до першої спроби реалізації / І. Гошуляк, В. Кривошея, В. Солдатенко, В. Яремчук. – Київ, 2000. – 408 с.

⁴ Карпенко О. Злука ЗУНР і УНР – видатна подія в історії українського народу / О. Карпенко // Соборність і сучасність. – Івано-Франківськ, 1999. – С. 8–21.

⁵ Курас І. Соборництво і регіоналізм в українському державотворенні (1917–1920) / І. Курас, В. Солдатенко. – Київ, 2001. – 245 с.

⁶ Любовець О. Принципи соборності та українські політичні партії / О. Любовець // Українська соборність: ідея, досвід, проблеми. – Київ, 1999. – С. 162–170.

⁷ Панчук М. Акт злуки УНР і ЗУНР в українській історіографії / М. Панчук, А. Панчук // Проблеми соборності України у ХХ столітті. – Київ, 1994. – С. 98–105.

⁸ Сеньків М. З історії соборності українських земель 1917–1945 / М. Сеньків. – Дрогобич, 1999. – 163 с.

⁹ Солдатенко В. Українська революція: концепція та історіографія (1917–1920) / В. Солдатенко. – Київ, 1999. – 508 с.

¹⁰ Великі роковини // Діло. – 1924. – 24 січня.

всім для справи державности, відчуття нашої спільної недолі, взаємна допомога – все те говорить про єдину українську націю в найширшому розумінню того слова. Коли заперечення акту 22 січня 1919 проводилося дезорієнтованнями, здрібничковими політиками, та його підтвердження засвідчували українські маси. Похід галицької армії, похід українських селянських мас на звільнення Києва, боротьба Січових стрільців, стихійна допомога Галичини в часі страшного голоду на Вел[икій] Україні, гомінкі протести Києва, Харкова, Полтави і інших великоукраїнських осередків з приводу рішення Ради Амбасадорів є найкращими показниками, що Акт злуки вийшов з глибин всього українського народу”¹¹.

У 1925 р. редактор “Діла”, голова УНДО Д. Левицький у передовиці “Акт злуки 22 січня 1919” розкритикував концепцію самостійної Галицької республіки (Галицько-Волинської держави) чи ЗУНР, яку в 1921–1923 рр. обстоював Є. Петрушевич. “Акт з’єднання всіх наших земель в одну соборну державу повинен приводити нас на пам’ять ті помилки у закордонній політиці, які ми повторяли за весь час нашої історії, коли хилились то в один, то в другий бік. Якщо з’єднання Наддніпрянщини з Наддністрянщиною було би потривало довше, тоді воно мало би ще й те значіння, що було би усунуло ідеологічні різниці між земляками, переділеними надто довго кордонами. Ці дві частини народу жили сотки літ під впливом двох, а навіть трьох культур: московської, польської та німецької. Не дивно, що витворились у нашій народі два культурних типи, ріжні вдачами, світоглядами, нахилами. Завдяки державному з’єдненню ці різниці затерлись би. Досить вказати на Наддніпрянців, що довгий час жили в Галичині, або Галичан, що перейнялись психікою Наддніпрянців”¹².

Д. Левицький акцентував на значенні Акту злуки в контексті подій, які відбулися в 1919–1921 рр.: “Його розуміли люде доброї волі вже в момент проголошення державної влади, добачаючи з острахом небезпеку в тому, що деякі провідники українського народу ставали грою долі його керманичами, ставились до цього акту не дуже щиро. У Кам’янці-Подільськїм, у славнім “чотирикутнику смерті”, де вперше з’єдинились *de facto* дві українські армії та обі вітки українського народу – розігрався останній період трагедії”¹³. Трагізм полягав, на думку голови УНДО, у тому, що “сили тоді, коли майже обі території української землі були окуповані, коли оба наші уряди та їх армії топтались безсилно на одному місці, коли геройські війська мусіли сидіти бездільно... без одежі та поживи [...], – саме тоді, ні наддніпрянські, ні галицькі провідники не нашли в собі досить моральної сили, щоб зрозуміти весь жах та вагу моменту, і не вміли знятись понад загумінковий партикуляризм, провінціальну дрібничковість, партійне засліплення і особисту ворожнечу та з’єдинитись до спільної оборони загроженої батьківщини! Почались суперечки та сварки, діяльність вражених амбіцій, навсуперечки собі, обвинувачення, орієнтації то надто на право, то надто вліво”¹⁴.

Як колишній дипломат УНР Д. Левицький спробував проаналізувати невдачі в зовнішній політиці УНР, зокрема прорахунки української делегації на Паризькій

¹¹ Там само.

¹² *Левицький Д.* Акт 22 січня 1919 / Д. Левицький // Діло. – 1925. – 22 січня.

¹³ Там само.

¹⁴ Там само.

мирній конференції: “Вже під час мирової делегації у Версалю наша мирова делегація у Парижі розбилася на дві частини і замість стати на праві до само означення українського народу і домагатися для нього одної держави, наші делегати почали домагатися двох держав: одні – наддніпрянської; другі – галицької, при чому наддніпрянці виявили охоту ввійти в союз поляками, а галичане з москалями. Чужинці не могли ніяк второпати, як може один нарід домагатися двох держав і як одна його половина може вважати когось своїм приятелем, коли одночасно друга вважає цього своїм смертельним ворогом. Ясно, що в такому стані дипломатичної праці не можна було мати ніяких успіхів”¹⁵. Тоді вихід із ситуації голова УНДО вбачав у солідарній антибільшовицькій позиції керівництва УНР: “І нема сумніву, що коли би наші дипломати були поставили тоді нашу справу під знаком соборності і боротьби проти більшовиків, тоді Союзні Держави прийшли би нам з допомогою, моральною і матеріальною”¹⁶.

Того ж дня 22 січня 1925 р. “Діло” опублікувало спогади Й. Пеленського “Свято з’єдинення”, які нагадали атмосферу проголошення Акту злуки 22 січня 1919 р. Він нагадав, що проголошенню Акту передували похорони 19 січня 1919 р. чотирнадцяти галицьких стрільців, які полягли в бою під Мотовилівкою в листопаді 1918 р. “14 металевих трун, перев’язаних червоною китайкою. Перевезено на 14 гарматах з головною двірця до Царського саду високо над Дніпром і там їх зложено кількома переділами в глибокій могилі. Був державний проект поставити там величавий пам’ятник [...]”¹⁷.

У 1927 р. “Діло” надрукувало спогади Я. Олесницького “Перед семи роками. День 22 січня 1919 р. в Києві”¹⁸. У 1928 р. святкування 10-річчя проголошення незалежності УНР IV універсалом Центральної Ради відбувалося в найактивніший період виборчої кампанії до польського парламенту 1928 р. політичних партій Західної України. Тому святкові заходи політичних партій та громадських організацій краю мали передвиборчий характер. “Діло” у передовиці “22 січня” підкреслило живучість ідеї державності та соборності: “Ці великі, переломові хвилі поза нами – минули! Десять літ ділить нас від одної, а дев’ять – від другої. Та вони тільки в часі минули, щоби стати світляними датами на скрижалях історії української. Але в нас живуть вони перманентні. Вони нас пройняли наскрізь, брешуть безупину в нашому організмі як складова частина нашої крові і наших м’язів, діють і запліднюють усім найкращим наш мозок і різьблять наші душі. Йдемо вперед наповнені часом тих історичних актів з категоричними імперативами, що вселилися в нас органічно. Йдемо без упину”¹⁹.

3 нагоди 10-тої річниці Акту злуки 26 січня 1929 р. відбулося святкове засідання ексекютиви УНДО, присутніх у Львові членів ЦК партії, senatorів, послів Об’єднання та представників преси. Це засідання відкрив промовою голова партії Д. Левицький, який передусім віддав шану борцям за акти 22 січня 1918 і 1919 рр. Реферат про історичне значення Акту злуки виголосив І. Гижа²⁰.

¹⁵ Там само.

¹⁶ Там само.

¹⁷ Пеленський Й. Свято з’єдинення. Спомин / Й. Пеленський // Діло. – 1925. – 22 січня.

¹⁸ Олесницький Я. Перед семи роками. День 22 січня 1919 в Києві / Я. Олесницький // Діло. – 1927. – 22 січня.

¹⁹ 22 січня // Діло. – 1928. – 22 січня.

²⁰ Роковини з’єдинення. Святоче засідання УНДО дня 26 січня // Діло. – 1929. – 22 січня.

Через рік – 22 січня 1930 р. – святкове засідання у Львові відкрив В. Мудрий, а реферат про “вагу Акту 22 січня 1919 р.” виголосив О. Луцький. Аналізуючи обставини й події 11-тої річниці державності, “Діло” в 1930 р. закликала “вибирати з них для себе до наслідування усе те, що прискіпувало реалізацію цього акту, а відкидати все, що стало на перешкоді не тільки при його реалізації, але й при петрифікації”²¹. Редакція “Діла” на чолі з В. Мудрим розцінила Акт 22 січня 1919 р. як “найпозитивніше досягнення наших національно-визвольних змагань та державно-творчих зусиль, а крім того як переломовий здобуток нашої історії у ХХ столітті”²².

22 січня 1933 р. у товаристві “Молода громада” відбулися святкові сходини з нагоди роковин 22 січня 1918 і 1919 рр. Реферат, присвячений головно проголошенню соборності, виголосив лідер УСДП В. Старосольський. За словами дописувача “Діла”, “референт цілою низкою фактів доказував психологічну невідповідність українського народу до акту 22 січня 1919 р. Проголошення соборності було лише формальним актом, який не переломив психічного наставлення наддніпрянців, а особливо галичан”²³.

Зупиняючись детальніше на психологічних відмінностях між галичанами та наддніпрянцями, які, на думку В. Старосольського, “не є занадто глибокі і які можна при добрій волі легко побороти”, референт дійшов до висновку, що наддніпрянці були більше українцями, ніж галичани. Проте він наголосив: “Натомість обі вітки українського народу мають кожна свої великі цінності, що могли би відвернути від нас дальші події по 1918 і 1919 роках, коли б українці вміли були ті цінності використати. Зокрема підкреслив, що добрий наддніпрянський козак і освічений вишколений галицький старшина і підстаршина дали б добру українську армію. Державницький спосіб думання наддніпрянця з працездатністю на зазначеному пості галичанина дали б Україні державний апарат”²⁴.

Цікавими були зауваги В. Старосольського про ставлення до державності наддніпрянців і галичан: “Наддніпрянці мали безпосередню стичність з державою. Всі лиха, яких вони зазнавали, йшли від держави. Тому там витворилася ненависть до держави і тому наддніпрянці не мали по тім належної пошани й до своєї власної держави. Зате та безпосередня стичність з державою навчила їх думати по-державницькому. Галичани ніколи не мали безпосередньої стичности з державою. Між ними й державою був їх політичний противник і тому в українців зродилося спеціальне поняття про своє становище. Всі лиха приписувалися політичному противникові, за яким стояла держава з прихильністю для українців. З того зродилась у галичан пошана до держави, яка потім перенеслась на власну державу. Зате галичани в тих умовах не навчились по-державницьки дивитися на свої справи”²⁵.

Дуже часто святкування 22 січня давали щороку привід пошуку винуватців нереалізації цих актів, механізмів розв'язання українського питання. У 1934 р. “Діло” у передовиці “Роковини 22 січня 1918 р.” спробувало оцінити 15-річний період після проголошення Акту злуки: “Тих 15 літ, що ділять нас від тої історичної дати. Видаються нам нині майже пів століттям. Події, що прийшли після лиховісної

²¹ В роковини 22 січня. Святоче засідання в УНДО // Діло. – 1930. – 25 січня.

²² Там само.

²³ Роковини 22 січня 1919 р. // Діло. – 1930. – 23 січня.

²⁴ Там само.

²⁵ Там само.

війни і химерної революції, відгородили нас від мрій, з якими брали ми участь у великому зриві, які відгородять нас від недавнього минулого великі розчарування та нежданні удари. Прийшло життя зі своїми неблаганними законами, що глузує з мрій і топче пориви. Той Київ, що ще недавно був символом об'єднання земель, закрила перед нашими очима червона стіна, що надто живо нагадувала одну зі стін передвоєнної тюрми народів”²⁶.

Громадськість Галичини усвідомлювала, що українство ділять не тільки кордони, а й погляди на те, яким шляхом і засобами реалізувати спільну мету: “Можна рідко дивитися на причини, що заважали на долі наших земель, а проте важко не погодитись з тим, що одною з тих причин були суперечні, якнайбільш ворожі погляди між нашими провідниками: з ким стати поруч і проти кого йти. Рідкі моменти спільної думки і співпраці пропадали серед різноголосої метушні”²⁷. Цей стан у взаєминах наддніпрянських і західноукраїнських політичних сил, за невеликими винятками, продовжувався протягом всього міжвоєнного періоду ХХ ст. “Шукаємо між собою винуватців лиха і скликаємо вину на зовнішні обставини, а рідко, – підкреслювало “Діло” у 1934 р., – дуже рідко у роздумуваннях над майбутнім шукаємо тієї спільної нитки, що могла би всіх об'єднувати, замість відмежовувати”²⁸. Водночас констатовано: “Чим більше зовнішніх чисто фізичних причин і внутрішніх, психологічних, роздїймає нарід, тим важче знайти корінь лиха і спільну підставу для його нормального розвитку. Свідомість цих труднощів нависла нині над нами”²⁹.

Відомий політик і журналіст І. Кедрин звернув увагу на безпрецедентно швидкий шлях, який здолала Центральна Рада від I до IV універсалу та проголошення Акту злуки. Ставлячи запитання “Чи раптовий упадок української державности був доказом незрілості нації?!” , автор статті зауважив: “Не є стидом признаватись до колишньої слабости. Але іспит зрілості, що його здавав український нарід у рр. 1917–21, не скінчився і по нинішній день. Кожний день є пробним каменем української зрілості і це наш іспит ще далеко не скінчений”³⁰.

22 січня 1938 р. у Львівському “Лузі” відбулося святкування 20 річниці державности. У домівці “Лугу” (вул. Коперника, 5) воно розпочалося звітом голови “Великого Лугу” Р. Дашкевича. Після звіту він звернувся до львівських луговців та луговичок з промовою, в якій “пригадав він молодому поколінню наші визвольні змагання з-перед 20 літ, ролю Січевого Стрілецтва в нашому національному зриві та обов'язки... Лугової організації”. Опісля луговики стоячи слухали текст IV універсалу Центральної Ради. З рефератом виступив І. Кедрин-Рудницький. Коментуючи його реферат, “Діло” підкреслило: “Образи тогочасних великих подій, пригадувані референтом, западали глибоко в душі молодих слухачів та викликували в них відповідні рефлекції й бажання далі працювати над здійсненням національних ідеалів батьків для добра Батьківщини”³¹. З нагоди 20-тої річниці проголошення УНР, УНДО 22 січня 1938 р. в приміщенні Крайової Народної Канцелярії провело Святочні Сходини. Їх відкрив короткою промовою голова УПР В. Мудрий, який

²⁶ Роковини 22 січня 1918 р. // Діло. – 1934. – 22 січня.

²⁷ Там само.

²⁸ З великих роковин – роковини найбільші // Діло. – 1939. – 22 січня.

²⁹ Роковини 22 січня 1918 р. // Діло. – 1934. – 22 січня.

³⁰ Кедрин І. 22.І.1918 – 22.І.1919 / І. Кедрин // Діло. – 1938. – 23 січня.

³¹ Свято 22 січня у львівському “Лузі” // Діло. – 1938. – 23 січня.

підкреслив велику вагу традиції та особливе значення 22 січня. Після вступної промови С. Біляк виголосив реферат, в якому схарактеризував хід української революції, виділяючи її етапи³². Того ж дня товариство “Молода громада” відсвяткувало роковини проголошення самостійності України. Святкові сходи відкрив голова товариства А. Палій. Опісля виступив А. Мельник, який підкреслив значення обох актів 22 січня. Святкові сходи відбулися в товаристві “Зоря”, “Сила”, читальнях “Просвіти”. 22 січня 1938 р. у кожному повітовому осередку провели святкові заходи з нагоди 20-річчя самостійності УНР. Зокрема в Городку святкували в домівці місцевої читальні “Просвіти”; у Коломиї – в приміщенні “Народного дому” відбулася святкова академія.

У Станиславові програма святкувань була відмінною. Вранці о 7 годині 15 хвилин о. Луцик відправив урочисте богослужіння, під час якого о. Салевич виголосив промову. Ввечері о 20 годині в будинку “Сокола” відбулися “святочні сходи, на яких виголосив промову магістр Микитюк, д-р М. Глушкевич деклямував, а стан[ові] “Боян” і “Думка” відспівали відповідні пісні”³³. “Діло” інформувало про святкування 20-х роковин проголошення самостійності УНР у Варшаві, Празі, Берліні, Белграді, Берні.

У 1939 р. “Діло” передрукувало статтю 1935 р. Єдина зміна, яку дозволила собі редакція – “це вписати в одному місці замість “події з-перед 16 і 17 років” – “20 і 21 років”, замість “1935 рік” – рік 1933!”³⁴. Редакція вибачилася перед своїми читачами. Причиною цього була зайнятість редакції аналізом міжнародних подій в Європі, зокрема – подій у Карпатській Україні. З іншого боку, “Діло” проілюструвало відсутність суттєвих змін у становищі українців на Наддніпрянщині: “Самої згадки про тодішні часи й події досить, щоб наразитися на розстріл. Поворот хвилі воюючого комунізму, поворот хвилі терору проти всього українського, глум над національним ідеалом – це політична дійсність у двадцятиліття тих величних актів. Хто не знав би всесвітньої історії і самої історії України – міг би справді попасти в розпуку: як страшенно змарновано велику історичну нагоду і до якого ступеня дійшла наша програма. Коли на софійському майдані відбулася святочна церемонія у 1918 і 1919 році, то до Києва доходили вже відгуки гарматних вистрілів і на вулицях міста царила вже атмосфера непевності: тому й серед учасників тодішнього свята було чимало одиниць, які з найбільшою журбою гляділи у будучність. А проте напевне не було нікого, хто припускав би, на дно якого провалля докотиться у такому короткому часі для народу. Єдиною розвагою може бути пригадка, що на кілька літ перед прокламуванням соборності й суверенності не було ні одного українця, який вірив би у таке чудо”³⁵.

Таким чином, ідеї державності й соборності, проголошені українською революцією 1914–1923 рр., стали основою суспільно-політичного життя Галичини у міжвоєнний період ХХ ст. Партії національно-державницького табору, національно-культурні та економічні товариства пропонували формат цих святкувань, їхню ідеологічну наповненість відповідно до мінливих політичних тенденцій того періоду.

³² День 22 січня у Львові // Діло. – 1938. – 25 січня.

³³ Свята 22 січня. Станиславів // Діло. – 1938. – 29 січня.

³⁴ З великих роковин – роковини найбільші // Діло. – 1939. – 22 січня.

³⁵ Там само.

Ihor Soliar. Ukrainian revolution of 1914–1923 in the national memory of galicians in the interwar period

The article analyzes celebrations of the events of the Ukrainian Revolution in the 1920s–1930s by the Galicians. It focuses on the commemoration of the independence proclamation of the Ukrainian People’s Republic by the IV Decree of the Ukrainian Central Council and the Unification Act of the Ukrainian People’s Republic and the West Ukrainian People’s Republic. The assessments of these historical acts by political parties and non-governmental organization in Galicia in 1923–1939 are analyzed.

Key words: Ukrainian Revolution, Galicia, *Dilo* newspaper, social and political life.